

U vezi sa osnovnim načelima primjenjivim u ovom slučaju Evropski sud se pozvao, između ostalih, na presudu *Špadijer protiv Crne Gore* broj 31549/18, 9. novembar 2021. godine. U navedenoj presudi je u stavu 85. (s daljnjim pozivanjem na predmet *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije* [VV] broj 41720/13, stav 125, 25. juni 2019. godine, i predmet *Söderman protiv Švedske* [VV] broj 5786/08, stav 78, ECHR 2013) navedeno da, iako je suštinski cilj člana 8. Evropske konvencije zaštita pojedinca od proizvoljnog miješanja javnih vlasti, dodatno može postojati pozitivna obaveza svojstvena djelotvornom poštovanju privatnog života, koja može uključivati usvajanje mjera u oblasti međusobnih odnosa među pojedincima. U stavu 87. iste presude (s daljnjim referencama) navedeno je da je Evropski sud prethodno smatrao da pojam privatnog života uključuje fizički i psihički integritet lica.

Činjenice na kojima se zasniva predstavka tiču se psihološkog integriteta podnositeljice predstavke i njenog seksualnog života, a oboje spada u ličnu sferu zaštićenu članom 8. (vidi *Špadijer*, gore citiran, stav 87, i *Carvalho Pinto de Sousa Morais protiv Portugala* broj 17484/15, stav 35, 25. juli 2017. godine). U tu svrhu se treba održavati i u praksi primjenjivati odgovarajući pravni okvir koji pruža zaštitu od nasilnih radnji privatnih lica, uključujući i uznemiravanje na radnom mjestu.

U kontekstu napada na fizički integritet lica Evropski sud se pozvao na odluke u kojima je izražen stav da takvu zaštitu treba osigurati korištenjem djelotvornih krivičnihopravnih mehanizama (vidi *Remetin protiv Hrvatske* (broj 2) broj 7446/12, stav 70, 24. juli 2014. godine, s daljnjim referencama). Kada napadi na fizički integritet dolaze od privatnog lica, Konvencija ne zahtijeva nužno krivično gonjenje napadača uz pomoć države kako bi se osigurala prava podnosioca predstavke iz Konvencije (vidi *Sandra Janković protiv Hrvatske* broj 38478/05, stav 50, 5. mart 2009. godine).

Kada su u pitanju manje ozbiljna djela među pojedincima koja mogu narušiti psihološki integritet ukazano je na već uspostavljenu praksu Evropskog suda da adekvatni pravni okvir koji pruža zaštitu ne zahtijeva uvijek da postoji efikasna krivičnopravna odredba koja regulira konkretno djelo. Pravni okvir također može obuhvaćati građanskopravne lijekove koji mogu da osiguraju dovoljnu zaštitu (vidi *Špadijer*, stav 89. s daljnjim referencama, i *A, B i C protiv Latvije* broj 30808/11, stav 151, 31. mart 2016. godine).

Konačno, Evropski sud je istakao da je već u nekoliko navrata smatrao da krivični postupak treba organizirati tako da se neopravdano ne ugrožavaju život, sloboda ili sigurnost svjedoka, a posebno žrtava pozvanih da svjedoče, niti generalno njihovi interesi koji potpadaju pod zaštitu člana 8. Evropske konvencije (vidi, za više detalja, u kontekstu žrtve seksualnog zlostavljanja djece, *Y. protiv Slovenije* broj 41107/10, stav 103, ECHR 2015 (izvodi), s daljnjim referencama). U navedenoj odluci je istaknuto da interesi odbrane treba da se dovedu u ravnotežu s interesima žrtava koje se pozivaju da svjedoče. Krivične postupke koji se odnose na seksualna krivična djela žrtve često doživljavaju kao mučenje, naročito kada nisu spremne da se suoče s optuženim. Ova su obilježja još izraženija kada je u predmet uključeno maloljetno lice. Stoga, u takvim postupcima mogu da se preduzmu određene mjere da bi se žrtva zaštitila, uz uvjet da se te mjere mogu pomiriti s adekvatnim i djelotvornim ostvarivanjem prava na odbranu.

Osim toga, postupak se ne smije voditi tako da se lice koje je prijavilo uznemiravanje stigmatizira, odnosno da mu se krše prava zajamčena članom 8. Konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, *J. L. protiv Italije* broj 5671/16, stav 136, 27. maj 2021. godine, i *Sanchez Cardenas protiv Norveške* broj 12148/03, st. 33–39, 4. oktobar 2007. godine).

Evropski sud je ukazao i na praksu u predmetu *Libert protiv Francuske* (broj 588/13, § § 38–39, 22. februar 2018. godine) s obzirom na to da je željezničko preduzeće u vlasništvu države i da, stoga, predstavlja javnu vlast čije postupanje, samo po sebi, može uključiti odgovornost države prema Evropskoj konvenciji.

Konačno, ukazano je na međunarodne instrumente, posebno na Evropsku socijalnu povelju i Konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) koje od ugovornih strana zahtijevaju da preduzmu potrebne zakonodavne i druge mjere za zaštitu prava i interesa žrtava (st. 41–44. presude).